

РОЗДІЛ V. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

УДК 37.013.42(430)

О. М. Данченко

Хмельницький інститут соціальних
технологій університету «Україна»

ЗАХОДИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ НАДАННЯ ПОСЛУГ СОЦІАЛЬНИМИ СЛУЖБАМИ З СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ БЕЗРОБІТНОЇ МОЛОДІ

У статті розглядаються можливості удосконалення надання послуг соціальними службами із соціально-педагогічної підтримки безробітної молоді в Україні. Розкрито й проаналізовано заходи з надання послуг соціальними службами із соціально-педагогічної підтримки безробітної молоді в Україні порівняно із зарубіжними країнами. Зроблено деякі висновки щодо можливостей удосконалення надання послуг із соціально-педагогічної підтримки безробітної молоді соціальними службами в Україні з урахуванням ментальних особливостей на рівнях: міністерств і відомств, навчальних закладів, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, служб зайнятості, громадських організацій.

Ключові слова: державна політика у сфері зайнятості, соціальна служба, безробітна молодь, працевлаштування, соціально-педагогічна підтримка.

Постановка проблеми. Українська система надання послуг соціальними службами перебуває на стадії початкового становлення. Так, у нашій країні немає таких установ як Інститут дослідження ринку праці та професій, агентство праці із структурними підрозділами такими, як служба посередництва у працевлаштуванні, центр професійного інформування, які ефективно функціонують у багатьох розвинених країнах світу. Ці підрозділи є лише секторами служби зайнятості. А отже, в Україні відсутній чіткий механізм, що діє відповідно до наукових принципів управління, забезпечуючи цим самим постійний цілеспрямований формуючий вплив на розвиток молоді людини шляхом надання потрібного особистості рівня освіти й надання допомоги у працевлаштуванні тощо.

Зауважимо, що в Україні реалізується співпраця між державними організаціями (Верховна рада; Кабінет міністрів; Міністерства: Міністерство освіти і науки, Міністерство соціальної політики; місцеві органи влади; органи місцевого самоврядування; Державний фонд сприяння зайнятості; Державна служба зайнятості; центри зайнятості різних рівнів; ЦСССДМ; підприємства, організації, установи, навчальні заклади), але ця співпраця не має системного характеру, здійснюється не в повному обсязі, що пов'язано з економічною та політичною нестабільністю в країні.

Аналіз актуальних досліджень. Питанням молодіжної політики присвячені роботи відомих вітчизняних учених: А. Капської (основні напрями державної молодіжної політики в Україні, становище молоді в основних сферах життєдіяльності) [1]; Л. Тюпті, І. Іванової (найважливіші соціальні проблеми молоді; особливості соціальної роботи у сфері зайнятості, напрями й види послуг Державної служби зайнятості, працевлаштування молоді); технології працевлаштування громадян у центрах зайнятості висвітлено в підручнику [2]; М. Головатого (досвід розробки та здійснення молодіжної політики, соціологічні особливості політико-правового регулювання життєдіяльності та соціалізації молоді) [3].

Мета статті полягає у висвітленні заходів щодо вдосконалення надання послуг соціальними службами з соціально-педагогічної підтримки безробітної молоді.

Виклад основного матеріалу дослідження. Молодь є майбутнім держави, її інтелектуальним потенціалом, основою економічного, політичного й суспільного життя. Тому соціальне становище і соціальні проблеми молоді вивчаються та досліджуються в таких аспектах: демографічна ситуація в молодіжному середовищі; молодь і здоров'я; соціальне становище та самопочуття молоді; молодь і шлюб, проблеми молодих сімей; зайнятість і професійна підготовка молоді; молодь і освіта; молодь і Збройні сили, інші військові формування України; фізична культура і спорт; система ціннісних орієнтацій, культурні потреби й духовний світ української молоді; групи ризику та ризикова поведінка; економічна активність молоді та ін. [2].

В Україні здійснюються заходи активної політики зайнятості: сприяння у працевлаштуванні молоді на вільні робочі місця, у тому числі на робочі місця створені з наданням дотації за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, на перше робоче місце з наданням дотації з Державного бюджету України, на заброньовані робочі місця для працевлаштування осіб, які не можуть на рівних конкурувати на ринку праці, а також сприяння в розвитку підприємництва, професійна орієнтація та професійна підготовка тощо, але ці заходи є мало ефективними у зв'язку з несприятливою економічною та політичною ситуацією в країні.

Система соціально-педагогічної підтримки молоді в Україні повинна бути налагодженою за рахунок комплексного охоплення загальноосвітніх шкіл, професійних і вищих навчальних закладів, а також роботи місцевих служб зайнятості (центру професійного інформування та служби сприяння

у працевлаштуванні) та недержавних організацій (підприємств, фірм, промислових і торговельних палат, ремісничих палат, громадських, релігійних та профспілкових організацій тощо).

Для більш повного подолання безробіття серед молоді велику роль відіграє активна політика ринку праці країни, яка спрямована на програми створення нових робочих місць державою й на матеріальну підтримку працедавців, можливо завдяки наданню їм пільгових кредитів.

Наразі, в Україні діють лише приватні та громадські організації, що здійснюють соціально-педагогічну підтримку безробітної молоді, й механізму передачі повноважень здійснення соціальної підтримки молоді недержавним організаціям не передбачено законодавством. Проте, саме контрактна форма відносин між державою та громадськими організаціями суттєво стимулює розвиток соціальної роботи в територіальних громадах. Такого рівня громадські організації, конкуруючи між собою могли би створювати проекти щодо надання соціальних послуг населенню й отримувати за свою роботу кошти від держави. Тому контрактну домовленість між державою та недержавною організацією, форми й методи було б логічно та доцільно застосувати у вітчизняну практику з урахуванням ментальних особливостей.

Державні організації могли б взаємодіяти з недержавними (громадськими, релігійними, приватними, профспілковими) у дуальній системі навчання. Приватні організації (фірми, підприємства, ремісничі палати, промислові й торговельні палати), взаємодіючи з державними організаціями, могли б надавати соціально-педагогічну підтримку безробітній молоді (можливість проходження практики, підвищення кваліфікації, перепідготовки, отримання кваліфікації, перекваліфікації). Окрім того, релігійні організації (католицькі та євангельські) є також працедавцями в соціальній сфері та здійснюють соціально-педагогічну роботу з молоддю, зокрема, надають підтримку безробітним і володіють матеріально-технічною базою для її здійснення.

На жаль в Україні профспілкові організації не відіграють суттєву роль у працевлаштуванні молоді. Головною метою їх діяльності є здійснення представництва та захисту працюючих, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілки.

Для українських школярів лабораторією трудового навчання та профорієнтації розроблені предмети «Людина і світ професій» для учнів 8–9 класів та «Побудова кар'єри» для учнів 10–11 класів, і ці предмети отримали гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України», але

вони застосовуються не в усіх школах України через перевантаження шкільної програми основними предметами кількістю 34 години на тиждень і варіативних 4 години, для яких в основному вибираються предмети для підготовки учнів до ЗНО [4].

У школах України позитивним здобутком є робота міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, де учні проходять теж двотижневу практику, не за бажаною професією, а за вибраною робітничою професією, що наявна у МНВК міста чи району. Робота цих комбінатів дає можливість здобути вміння й навички роботи за певною спеціальністю та надається право складати іспит на присвоєння кваліфікації, розряду з видачею відповідного документу, встановленого Кабінетом Міністрів України. Хоча є й позитивний момент у тому, що діяльність міжшкільних навчально-виробничих комбінатів є як превентивним, так і оперативним видом соціально-педагогічної підтримки безробітної молоді, тобто учні отримують робітничу професію під час навчання у школі, окрім цього безробітна молодь, яка не має професії, теж може тут її здобути.

Застосування проектного навчання та міжпредметних зв'язків значно зближує теорію з практикою, але така діяльність не є характерною для українських загальноосвітніх шкіл. Тому доречною вбачається організація співпраці шкіл в Україні з різними установами (агентствами праці (центрами професійного інформування, службами посередництва у працевлаштуванні), підприємствами, професійними й вищими навчальними закладами тощо), батьками, представниками різних професій. У вітчизняній загальноосвітній школі ця співпраця є, але вона немає системного характеру. Проте, позитивним є те, що за останні 4–5 років спільна праця школи зі службою зайнятості значно покращилася в напрямі проведення заходів для школярів.

В Україні в 2010 році Державним центром зайнятості спільно з Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України був упроваджений інформаційний проект «Профорієнтаційний діловий щоденник школяра», який розрахований на учнів 7–10 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Проте, у цьому щоденнику не ведуть записи вчителі, батьки, підприємства, служба зайнятості та інші інституції, його мета полягає лише в тому, щоб сформувати в дітей шкільного віку уявлення про майбутню трудову діяльність, розширити їхні знання про світ праці й перспективи розвитку кар'єри, допомогти напрацювати корисні вміння й навички, що стануть запорукою правильного вибору на професійному шляху.

Перспективним в українській Державній службі зайнятості є структуроване, професійно диференційоване консультування, тобто

розгалуження на різноманітні рівні залежно від віку, соціального статусу та освітнього рівня клієнтів. Завдяки диференційованому консультуванню соціально-педагогічна підтримка безробітної молоді виглядає більш кваліфікованою.

Позитивним у роботі Державної служби зайнятості України є те, що її робота організована та здійснюється відповідно до Єдиної технології обслуговування незайнятих громадян у центрах зайнятості України. Указана технологія надання послуг – це спосіб діяльності спеціалістів державної служби зайнятості щодо надання клієнтам передбачених законодавством соціальних послуг на основі раціонального розподілу дій на скоординовані процедури й операції, визначення оптимальних засобів і методів їх виконання. Але вітчизняний центр зайнятості немає таких спеціалізованих секторів як: відділ реабілітації (для роботи з людьми з обмеженими фізичними можливостями); служби з питань вищої освіти та академічних професій; медичної служби, а також таких фахівців як: професійний консультант молоді з робітничих професій, профконсультант дорослого населення з робітничих професій, профконсультант людей із фізичними вадами, профконсультант абітурієнтів, студентів, випускників ВНЗ, профконсультант з академічних професій, консультант з питань навчання та роботи за кордоном тощо.

Створення центру професійного інформування молоді надасть більші можливості щодо пропозицій працевлаштування та навчання (не тільки за робітничими професіями, а й за вищою освітою) та можливість за допомогою Інтернету самостійно проходити тести й дізнаватися про свої слабкі та сильні сторони стосовно напряму навчання, про професії та галузі професій, ніж профінформаційний сектор служби зайнятості України.

Таким чином, слід відзначити, що вітчизняні центри зайнятості здійснюють пошук роботи, урахуваючи потреби ринку праці, а на сьогодні це в більшості попит на робітничі професії, а німецьке агентство праці – як з робітничих, так і з академічних професій, а також випускникам ВНЗ.

В Україні потребують удосконалення кредитні механізми для надання коштів студентам для здобуття освіти, механізм ретельного моніторингу навчання учасника такої програми. У статті 11 Закону «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» зазначається: «Молоді громадяни можуть одержувати за рахунок коштів державного чи місцевих бюджетів пільгові довгострокові кредити для здобуття освіти у вищих навчальних закладах за різними формами навчання, незалежно від форм власності, що діють на території України» [5]. Одержати кредит на

навчання можуть молоді громадяни України до 28 років, які успішно склали вступні іспити або навчаються на будь-якому курсі ВНЗ (незалежно від форми власності та форми навчання – денна, заочна, вечірня).

Кредит надається лише один раз, при цьому вищий навчальний заклад має знаходитися на території України. Кошти із Держбюджету розподіляються по ВНЗ. Розмір кредиту вказує вищий навчальний заклад, виходячи із вартості навчання й затверджується цей розмір центральним органом виконавчої влади, якому підпорядкований ВНЗ. Кредит надається на 15 років під 3% річних. Але на практиці рідко хто користується цим пільговим кредитом, оскільки в державі недостатньо коштів на фінансування даного виду підтримки молоді у здобутті освіти, а також немає впевненості в отриманні першого робочого місця з високою заробітною платою, з якої можна буде сплачувати щомісяця кредит.

У нашій країні робляться ще тільки перші кроки з напрацювання методичного забезпечення допрофесійної підготовки майбутніх спеціалістів. Однією з причин такої ситуації є той факт, що при вступі у професійні чи вищі навчальні заклади до абітурієнтів не ставиться вимога мати досвід допрофесійної підготовки чи волонтерської роботи. У результаті такої ситуації у вищі навчальні заклади нашої країни вступають молоді люди без належного усвідомлення суті й особливостей видів професійної діяльності, без осмислення відповідності своїх індивідуальних задатків і можливостей вимогам, що пред'являє певна професія до її суб'єктів.

В Україні сьогоднішні громадські та благодійні організації починають займатися волонтерською діяльністю, але ця діяльність в основному є короткотривалою та неоплачуваною. У квітні 2011 року в Україні був прийнятий Закон «Про волонтерську діяльність» [6]. У статті 1 цього закону вказано, що це добровільна, безкорислива, соціально спрямована, неприбуткова діяльність, яка здійснюється волонтерами та волонтерськими організаціями шляхом надання волонтерської допомоги. Ця діяльність в основному є короткотривалою та неоплачуваною. Але держава згідно із цим законом (ст.11 Закону України «Про волонтерську діяльність») відшкодовує витрати на проїзд (включаючи перевезення багажу) до місця здійснення згаданої діяльності; витрати на харчування, коли ця діяльність триває більше 4 годин на добу; витрати на проживання в разі відрядження особи до іншого населеного пункту для провадження діяльності, що триватиме більше 8 годин; витрати на поштові й телефонні послуги; витрати на проведення медичного огляду, вакцинації та інших лікувально-профілактичних заходів. Відшкодування витрат, визначених

частиною першою цієї статті, здійснюється за рахунок коштів волонтерських організацій. Було б доцільно перейняти досвід німецького добровільного соціального та добровільного екологічного року й надати можливість безробітній молоді працевлаштування протягом одного року з мінімальною оплатою. Тому в цьому напрямі роботи потребують підтримки державою громадські організації.

В Україні сьогоднішні реалії ринку праці такі, що вчорашньому студенту досить важко влаштуватися на роботу за отриманим фахом. Працедавець вимагає досвід роботи, а іноді ще й наявність другої вищої освіти. Тому в нашій країні навчання у вищих і професійних школах необхідно наблизити більше до практики, оскільки навчання в основному відбувається на теоретичному рівні та проходження практики – формально. Слід урахувати й те, що навчаючись у навчальному закладі, пересічний студент уже повинен знати вимоги свого працедавця, а працедавець повинен впливати на формування стандартів освіти, вузи повинні служити вітчизняній економіці, виховуючи для неї конкурентні кадри.

В Україні немає ефективного законодавчо закріпленого механізму, який би гарантував перше робоче місце. У ст. 197 законодавства України про працю зазначається: «Молодим спеціалістам-випускникам державних навчальних закладів, потреба в яких раніше була заявлена, підприємствами, установами, організаціями, надається робота за фахом на період не менше трьох років у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України» [6]. Але на сьогодні планове замовлення як таке відсутнє, і відбувається дисбаланс між потребами економіки та наявністю випускників з дипломами за «модною професією», що й призводить до відсутності попиту на фахівців деяких галузей і працевлаштування молоді не за фахом. Відсутність першого робочого місця в молоді призводить до втрати знань, умінь і навичок здобутих під час навчання.

В Україні, пільги та особливості працевлаштування молодих громадян передбачені Кодексом законів про працю, Законами України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» [5], «Про зайнятість населення» [7] першим робочим місцем з наданням дотації працедавцю» та іншими законами.

Згідно з положеннями Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» держава забезпечує працездатній молоді надання першого робочого місця на строк не менше двох років після закінчення або припинення навчання в загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладах, завершення професійної підготовки й перепідготовки, а також після звільнення зі

строкової військової або альтернативної (невійськової) служби [5]. Дворічний строк першого робочого місця обчислюється з урахуванням часу роботи молодого громадянина до призову на строкову військову або альтернативну службу.

Разом із цим, з метою забезпечення права на працю молоді, яка отримала вищу або професійно-технічну освіту першим робочим місцем передбачено:

- встановлення місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування для підприємств, установ і організацій квоти робочих місць для працевлаштування молоді;
- надання працедавцю дотації для забезпечення молоді першим робочим місцем.

Варто зазначити, що надання працедавцю дотації для забезпечення молоді першим робочим місцем здійснюється в межах асигнувань Державного бюджету України, передбачених на такі цілі, та коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Дотація надається працедавцю щомісячно протягом року в розмірі фактичних витрат на основну та додаткову заробітну плату прийнятої з наданням працедавцю дотації молоді (але не вище середньої заробітної плати, що склалася за всіма видами економічної діяльності у відповідному регіоні за минулий місяць, або обчисленої з неї відповідної суми в разі, якщо особа працювала неповний місяць) та сум внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, що сплачують працедавці відповідно до закону.

Для працевлаштування вразливих категорій населення, а серед них є й молоді громадяни, згідно із Законом України «Про зайнятість населення» (стаття 14) підприємствам [7], установам та організаціям з чисельністю штатних працівників понад 20 осіб встановлюється квота в розмірі 5 відсотків середньооблікової чисельності штатних працівників за попередній календарний рік, але держава створює лише певне правове середовище, передумови для рівноправності, але не забезпечує їх.

Працевлаштування молоді з інвалідністю здійснюється в межах нормативів робочих місць для забезпечення працевлаштування інвалідів, визначених згідно із Законом України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» [8].

На сьогодні обговорюються зміни в законодавчій базі щодо забезпечення молоді першим робочим місцем. Існує два законопроекти: перший передбачає новий механізм гарантування працевлаштування молоді віком від 14 до 25 років шляхом встановлення мінімальної кількості

робочих місць, які повинні надаватися підприємствами, у розмірі 15% від штатної чисельності працівників. Але встановлюється перехідний період: з 1 січня 2011 р. – 5%; з 1 січня 2012 р. – 10%; з 2013 р. – 15%. Другий законопроект передбачає податкові пільги для працедавця, які мають зацікавити останнього найняти молоду людину на роботу [9].

Останнім часом вищі навчальні заклади України, намагаючись подбати про свого випускника, створюють центри профінформування та працевлаштування, клуби пошуку роботи, студентські товариства та сайти випускників, на яких випускники вищих навчальних закладів допомагають один одному у працевлаштуванні, але ця практика застосовується не в усіх навчальних закладах. Доцільно було б при вузах створити опікунські чи наглядові ради з числа відповідних керівників підприємств, розробити відповідну національну стратегію забезпечення першим робочим місцем пересічного українського випускника.

Необхідно створити в державі механізм ретельного координування й моніторингу щодо питання збалансованості попиту та пропозиції на професії, відповідно кількість навчальних місць за певними професіями з вимогами ринку праці й акцентувати увагу на необхідних країні спеціальностях. Крім того, моніторингу потребує наявність вакантних робочих місць, якщо ще за робітничими професіями служба зайнятості, співпрацюючи з працедавцями, володіє інформацією, то за професіями за вищою освітою у службі зайнятості така інформація відсутня. На сьогодні 50–60 % вакантних робочих місць ніде не афішуються, їх потрібно шукати [10]. Відсутність чіткої та єдиної статистики стосовно безробіття в країні, внаслідок тіньової економіки, також ускладнює створення чітких механізмів зайнятості населення.

Висновки. Отже, вважаємо за доцільне зробити деякі висновки щодо можливостей удосконалення надання послуг із соціально-педагогічної підтримки безробітної молоді соціальними службами в Україні:

– на рівні міністерств і відомств: створення єдиної чіткої системи моніторингу затребуваних на ринку праці спеціальностей і відповідних навчальних місць у професійних і вищих навчальних закладах та здійснення моніторингу вакантних робочих місць, кількості безробітних по всій країні; упровадження контрактної форми відносин між державою і недержавними організаціями. Делегування державою громадським організаціям на конкурсній основі повноважень надавати соціальні послуги громадянам, які мають право на державне соціальне обслуговування, що гарантуватиме громадським організаціям фіксовану частину фінансування;

– на рівні навчальних закладів: забезпечення активної та злагодженої роботи соціального педагога, психолога, учителя трудового навчання щодо професійної орієнтації школярів; застосування в їхній співпраці активних форм роботи на зразок німецьких (ініціативні групи батьків, учнів та вчителів; дні проектів, тиждень економічних проектів); упровадження в усіх загальноосвітніх школах розроблених вітчизняними науковцями предметів «Людина і світ професій», «Побудова кар'єри»; використання інноваційних методів навчання, спрямованих на практичне засвоєння предметів, на зразок німецького проектного навчання; упровадження у практику роботи загальноосвітніх, професійних і вищих шкіл документа «Паспорт вибору професії», який можна було б використовувати й надалі службою зайнятості для доцільного вибору професії, під час працевлаштування, перекваліфікації чи підвищення кваліфікації особи;

– на рівні центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді: використання спеціалістами центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді інноваційних форм і методів соціально-педагогічної підтримки безробітної молоді, які б не дублювали форми й методи роботи служб зайнятості (участь у проведенні Днів соціального захисту молоді, Днів відкритих дверей, Ярмарок вакансій, зборів-семінарів керівників підприємств, господарств і фірм регіонів з питань працевлаштування та проходження практики студентів у літній період);

– на рівні служб зайнятості: створення у службі зайнятості різних структурних підрозділів: служба посередництва у працевлаштуванні; центр професійного інформування; відділ реабілітації (робота з клієнтами, які мають функціональні обмеження); відділ з питань вищої освіти та академічних професій; забезпечення диференційованого підходу до відбору фахівців служби зайнятості: професійний консультант молоді з робітничих професій; профконсультант дорослого населення з робітничих професій; профконсультант людей із фізичними вадами; профконсультант абітурієнтів, студентів, випускників ВНЗ; профконсультант з академічних професій; систематичне проведення службою зайнятості семінарів для соціальних педагогів, психологів, класних керівників, учителів-предметників стосовно превентивної соціально-педагогічної підтримки безробітної молоді, ознайомлення їх з вимогами ринку праці та надання інформації щодо затребуваних професій у певному регіоні;

– на рівні громадських організацій: вивчення можливостей проведення добровільного соціального року та добровільного екологічного року.

ЛІТЕРАТУРА

1. Соціальна педагогіка : підручник / За редакцією професора Капської А. Й. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – С. 104–167.
2. Тюптя Л. Т. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посібник / Л. Т. Тюптя, І. Б. Іванова ; [2-ге вид., переробл. і доп.]. – К. : Знання, 2008. – 574 с.
3. Головатий М. Ф. Соціологія молоді : курс лекцій / М. Ф. Головатий ; [2-ге вид. переробл. і допов.]. – К. : МАУП, 2006. – С. 202–298.
4. Моя майбутня професія: правила вибору [курс за вибором для учнів 9-х класів загальноосвітніх навчальних закладів (52 год.)] // В. Г. Панок, О. В. Мельник, О. Л. Морін, Л. А. Гуцан, І. І. Ткачук. – *Рукопис*, 2013. – 33 с.
5. Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» // Верховна Рада України ; Закон від 05.02.1993 № 2998-XII // [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2998-12>.
6. Закон України «Про волонтерську діяльність» // Верховна Рада України ; Закон від 19.04.2011 № 3236-VI // [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3236-17>.
7. Закон України «Про зайнятість населення» // Верховна Рада України ; Закон від 05.07.2012 № 5067-VI // [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
8. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» // Верховна Рада УРСР ; Закон від 21.03.1991 № 875-XII // [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/875-12>.
9. Блог Сергія Капліна. Лідер Руху простих людей, засновник «Антикорупційного Бюро Сергія Капліна» (АБСК). «Перше робоче місце для молоді Партії регіонів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
http://blogs.lb.ua/sergiy_kaplin/137815_pershe [Доступний від 24.06.2012].
10. Круглий стіл присвячений проблемі першого робочого місця під патронатом Ірини Бережної // [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://modelvru.org.ua/index.php?newsid=7>.

РЕЗЮМЕ

Данченко О. М. Мероприяття относительно усовершенствования системы предоставления услуг социальными службами по социально-педагогической поддержке безработной молодежи.

В статье рассматриваются возможности совершенствования оказания услуг социальными службами по социально-педагогической поддержке безработной молодежи в Украине. Раскрыты и проанализированы меры по оказанию услуг социальными службами социально-педагогической поддержки безработной молодежи в Украине по сравнению с зарубежными странами. Сделаны некоторые выводы относительно возможностей усовершенствования предоставления услуг по социально-педагогической поддержке безработной молодежи социальными службами в Украине с учетом ментальных особенностей на уровнях: министерств и ведомств, учебных заведений, центров социальных служб для семьи, детей и молодежи, служб занятости, общественных организаций.

Ключевые слова: государственная политика в сфере занятости, социальная служба, безработная молодежь, трудоустройство, социально-педагогическая поддержка.

SUMMARY

Danchenko O. The measures connected with the improvement of the system of donation of help by social services concerning socio-pedagogical support of the unemployed youth.

The article describes and analyzes the measures of social welfare services connected with social and educational support of the unemployed youth in Ukraine in comparison with other countries.

Some conclusions connected with the possibilities of improvement of donation of social and educational support to the unemployed youth by social services in Ukraine take into consideration mental peculiarities at different levels:

– *the level of ministries and departments: the creation of a single clear system of monitoring specialties needed on the labour market and corresponding vacancies for studying in professional and higher educational institutions and conducting the monitoring of job vacancies, the number of unemployed in all the country, the implementation of contractual forms of relations between state and non-governmental organizations;*

– *the level of educational institutions: providing an active and coordinated work of a social pedagogue, a psychologist, a teacher of labour training connected with the professional orientation of pupils; implementation of such subjects as «Man and the world of professions», «Career building» in all secondary schools, implementation of such a document as «Passport of career choice» into the practice of work of secondary, professional and higher schools which could be used by employment services for a reasonable choice of profession;*

– *the level of centres of social services for families, children and youth: using by the specialists of these centers innovative forms and methods of social and educational support of unemployed young people which would not duplicate the forms and methods of employment services;*

– *the level of employment Services: creation in the service of employment of various structural units and providing a differentiated approach to the selection of specialists of employment services; professional consultant for the youth of working professions, professional consultant of working professions for adult population; professional consultant for people with disabilities; professional consultant for applicants, students, graduates; professional consultant of academic professions;*

– *the level of public organizations: exploring the possibilities of having voluntary social year and voluntary environmental year.*

Key words: *public policy in the sphere of employment, social service, unemployed youth, employment, social and educational support.*